Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Interim-auditrapport
2024

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII)

Samenvatting

Opvolging bevindingen auditrapport 2023
Over 2023 hebben we drie bevindingen over het beheer gerapporteerd. Twee bevindingen zijn IT gerelateerd (IT-beheer en autorisatiebeheer). De andere bevinding betreft het beleid ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O).

Op alle bevindingen is voortgang geboekt. Voor het oplossen van de bevindingen is de implementatie van de voorgenomen maatregelen en de structurele aantoonbaarheid van de getroffen maatregelen nodig.

Aandachtspunten in het beheer
De in dit hoofdstuk opgenomen aandachtspunten zijn over 2023 niet gewogen, maar kunnen bij onvoldoende voortgang alsnog in de prioritering worden betrokken. Het betreft elf aandachtspunten, te weten:

- OCW heeft een aanvang gemaakt met de uitvoering van een strategische risicoanalyse;
- Naast de strategische risicoanalyse vragen wij ook aandacht voor het maken van een aanvang inzake een operationele risicoanalyse;
- Proces opstellen financieel verantwoorden onderwijsvolgers is kwetsbaar;
- Aantoonbaarheid onderbouwing prestatieverklaringen blijft aandachtspunt;
- Bewaken volledigheid verplichtingen administratie is lastig door ontbreken aansluiting met de inkoopadministratie;
- Administratie van de projectfinanciering en omzet is beheersmatig kwetsbaar;
- Huidige inrichting urenadministratie zorgt voor onnauwkeurigheden;
- Frauderisico wijzigen bankrekeningnummers bij uitvoeringsorganisatie nog niet afgedekt;
- Verantwoorden van negatieve bijstellingen verplichtingen vraagt voorbereiding;
- Niet juist gebruik van kostensoorten inhuur personeel in onderzoek door OCW;
- Het nieuwe proces van het opstellen en uitvoeren van steekproefplannen vraagt aandacht.

Centrale beheeronderwerpen
Dit betreft financieel en materieel beheer-onderwerpen waar de ADR, in het kader van de wettelijke taak, rijksbreed onderzoek naar heeft verricht:

- AVG: Privacy by design en Default in opstart, aandacht noodzakelijk voor controle uitvoering DPIA-maatregelen;
- Implementatie NIS2 en Cyberbeveiligingswet; impactanalyse in uitvoering;
- *Herstel- en Veerkrachtplan (HVP):* de voorbereidingen voor indiening van het tweede betaalverzoek voor eind 2024 lopen op schema. ADR gaat steekproef uitvoeren;
- Inventariserend rijksbreed onderzoek door de ADR naar duurzaamheid heeft plaatsgevonden. Het rijksbrede beeld en OCW specifiek beeld wijken niet significant af.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inleiding	4
1. Voortgang bevindingen 2023	6
2. Aandachtspunten in het beheer	19
3. Centrale beheeronderwerpen	33
Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport	38
Ondertekening	39

Inleiding

Hierbij bieden wij u ons interim-auditrapport aan dat wij hebben opgesteld in het kader van onze wettelijke taak over 2024 bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII). In dit rapport beschrijven wij de voortgang ten aanzien van de bevindingen en aandachtspunten uit voorgaande periodes en signaleren wij risico's en ontwikkelingen waar wij uw aandacht voor vragen. Deze rapportage heeft het karakter van een '(early) warning', zodat nog in 2024 maatregelen kunnen worden getroffen.

Met ingang van 2024 hanteert de ADR een nieuwe presentatiewijze om het relatieve belang van de gerapporteerde bevindingen uit het onderzoek naar het begrotingsbeheer, het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties weer te geven. In plaats van een score naar ernst van de bevinding, kennen wij voortaan een prioritering toe aan de door ons gesignaleerde bevindingen. Om snel inzicht te geven in het geheel van onze bevindingen, presenteren wij deze voortaan niet alleen in de vorm van een tabel maar ook in een zogenaamde 'heatmap', waarbij de assen gevormd worden door onze inschattingen van kans en impact.

Onze prioritering is de resultante van een inschatting van de kans dat een risico zich voordoet, en de impact hiervan op het financieel-, materieel- en IT-beheer gerelateerd aan de financiële verantwoording. Hierbij wegen wij nadrukkelijk mee in welke mate de door de organisatie getroffen beheersmaatregelen doeltreffend zijn in het mitigeren van het risico. Het is de verantwoordelijkheid van het management om de door ons gesignaleerde risico's in het grotere geheel te plaatsen van alle risico's die door de organisatie beheerst moeten worden.

In ons auditrapport 2023 hebben wij een aanzet gemaakt in het beschrijven van de kans en impact van onze bevindingen. Op basis van de stand van zaken per 15 maart 2024 hebben wij de gewogen bevindingen uit ons auditrapport 2023 een prioritering meegegeven, die wij in dit interim-auditrapport presenteren volgens deze nieuwe rapportagewijze. Met symbolen is daarbij de voortgang ten opzichte van 15 maart 2024 geduid. Per jaareinde zullen wij deze bevindingen uit 2023 opnieuw evalueren en nagaan of dit leidt tot wijzigingen, bijvoorbeeld als gevolg van getroffen beheersmaatregelen. De uitkomsten hiervan worden opgenomen in ons auditrapport 2024 dat in maart 2025 verschijnt.

Onze onderzoeken zijn nog niet afgerond. De definitieve bevindingen worden gerapporteerd in het auditrapport 2024.

Op 9 september 2024 was OCW voor € 10 miljard verplichtingen aangegaan. Uitgaande van de begrote aangegane verplichtingen in 2024 (€ 57 miljard) verwacht OCW in de laatste maanden nog voor ongeveer € 47 miljard aan verplichtingen aan te gaan. Dit is voor OCW gebruikelijk en volgt uit de in wet- en regelgeving voorgeschreven termijnen. Daarom kan een belangrijk deel van onze controle pas aan het eind van het jaar starten. Onze bevindingen kunnen daarom nog veranderen.

Inleiding (vervolg)

Ons rapport is bestemd voor de minister, de staatssecretaris en de secretaris-generaal van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en wordt ook verstrekt aan de leden van het Auditcommittee, de directeur Financieel-Economische Zaken en de Algemene Rekenkamer. Het rapport wordt openbaar gemaakt door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

In hoofdstuk 1: “Voortgang bevindingen 2023” geven wij ons beeld bij de follow-up van de belangrijkste bevindingen uit het auditrapport 2023. Hierbij zijn de bevindingen opgenomen zoals die in het auditrapport 2023 staan, met daarbij de voortgang in 2024. Voor het eerst is ook de risico-inschatting naar kans en impact en opgenomen en, waar onderzocht, is ook het handelingsperspectief nader aangepast.

Op de “Aandachtspunten in het beheer” wordt in hoofdstuk 2 ingegaan.

Op de “Centrale beheeronderwerpen” wordt in hoofdstuk 3 nader ingegaan.

Tenslotte is in de bijlage een verantwoording van ons interim-auditrapport opgenomen en sluiten wij af met een ondertekening en een colofon.

1 Voortgang bevindingen 2023

Aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik 9

Autorisatiebeheer DUO 15

IT Beheer DUO 17

Samenvatting voortgang bevindingen 2023

Aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik

- Onzekerheid over de rechtmatigheid van de bekostiging van nieuwkomers is een structurele bevinding. Aanpassing van de regelingen is nodig. Onderzoek voor OVO of aanpassing onderwijsaccountants-protocol een mogelijkheid is.
- Het gebruik van het aangepast risicoanalysemodel heeft tot een beter inzicht in de gemaakte afwegingen geleid. Aandachtspunt is de onderbouwing bij de restrisico's. Bewaak de toepassing van het model.
- De monitoring van M&O-risico's is goed opgepakt. De eerste uitvraag voor 2024 is gedaan. Zet de monitoring voort, bewaak de follow-up en evalueer de werking.
- De nieuwe OCW-richtlijn voor subsidies boven de € 125.000 met een niet-laag M&O-risico is dat "direct vaststellen" niet mag worden toegepast. Dit is niet op alle regelingen toegepast. OCW heeft inzicht in de omvang van de onzekerheden als gevolg van niet toepassing.
- FEZ geeft aan dat een plan is opgesteld ter verbetering van het controleprotocol en het beoordelen van verantwoordings-informatie. Wij gaan de uitvoering toetsen.

Autorisatiebeheer DUO

- De overdracht van de autorisatiebeheerprocessen naar de lijn is afgerond. Er is een centrale aansturing ingeregeld. Extra aandacht blijft noodzakelijk.
- De response op de periodieke controles naar hoge rechten accounts blijft achter bij de verwachtingen.
- DUO werkt aan implementatie PAM ter mitigering van het risico van misbruik van hoge rechten accounts. Dit is nog in de planfase.

IT Beheer DUO

- Verbetering IT-beheer zet door. Het aantal openstaande bevindingen neemt af.
- Het gebruikersbeheer en het beheer van het SAP-systeem blijft achter.
- Invoering van een container-platform maatwerk applicaties ondersteunt een goede informatie-beveiliging.
- Voor de PDCA-cyclus is een architectuur-ontwerp opgesteld en het beleid geactualiseerd. Implementatie volgt nog.
- Door het ontbreken van een koppeling tussen GRC-tool en CMDB is het moeilijk inzicht te krijgen in de mate van risicobeheersing van applicatie/systeem.

Overzicht voortgang bevindingen 2023

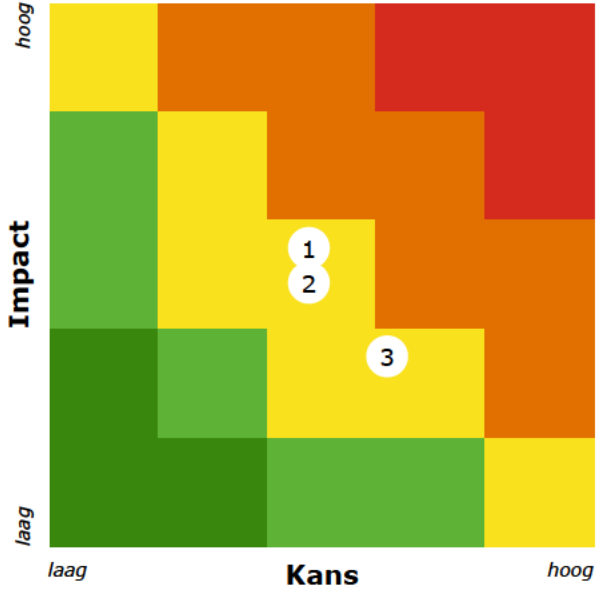
Financieel beheer en jaarrekening voortgang bevindingen

1	Aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik		↙

IT Beheer

2	Autorisatiebeheer DUO		↙
3	IT Beheer DUO		↙

Stand bevindingen Auditrapport 2023

↗ *Verslechterd* ↙ *Verbetering zichtbaar* = *Ongewijzigd*

Bevindingen aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik

Bevinding		Verantwoordelijke organisatieonderdeel	Weging 2022	Weging 2023	Voortgang
Misbruik en oneigenlijk gebruik (totale weging over 1 t/m 5)			●	●	↙
1	Onzekerheid over de rechtmatigheid bekostiging nieuwkomers	Beleidsdirecties OPO en OVO			
2	Risicoanalysemodel M&O kan verder worden ontwikkeld en consequenter toegepast	Beleidsdirecties en FEZ			
3	Niet voldoende monitoren van M&O signalen	Beleidsdirecties en FEZ			
4	Ten onrechte direct vaststellen subsidies	Beleidsdirecties en FEZ			
5	Vaststellen op basis van ontoereikende controleverklaringen	Beleidsdirecties en FEZ			

Weging: ● Licht ■ Gem ddeld ▲ Ernstig

Voortgang: ↗ *Verslechterd* ↙ *Verbetering zichtbaar* = *Ongewijzigd*

Bevindingen aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik

1. Structurele onzekerheid over de rechtmatigheid van de bekostiging nieuwkomers

Bevinding

De onzekerheid over de rechtmatigheid van de nieuwkomersbekostiging bij zowel het Primair Onderwijs alsook het Voortgezet Onderwijs wordt grotendeels veroorzaakt door het vervallen van de bewijslast in 2022. OCW tracht door middel van eigen deskanalyses de rechtmatigheid van de bekostiging aan te tonen. Deze analyses kunnen het ontbreken van toereikende controle informatie niet voor de 100% ondervangen. Daarom is dit een structurele bevinding. OCW is voornemens om de bewijslast voor het Voortgezet Onderwijs in 2025 weer in te voeren.

OCW heeft per 1 juli 2024 de regeling nieuwkomersbekostiging voor het Primair Onderwijs gewijzigd. Dit leidt tot een andere wijze van aanvragen door de instellingen. Hierbij is een zorgvuldige implementatie van belang. Het wijzigen van al bestaande regelingen met een hoge moeilijkheidsgraad kan namelijk verhoogde risico's met zich meebrengen.

Risico

Onzekerheden in de rechtmatigheid van de nieuwkomersbekostiging.

Impact
De impact van de bevinding schat de ADR tussen gemiddeld en hoog in. In 2023 hebben we de regeling bij Primair Onderwijs voor 100% als onzekerheid aangemerkt voor een bedrag van € 208 miljoen en Voortgezet Onderwijs was ook toegenomen naar 43% voor een bedrag van € 123 miljoen.

Kans
De kans dat deze bevinding zich voordoet is hoog gezien de structurele aard ervan.

Handelingsperspectief

Om de onzekerheden op termijn te verlagen zijn er een aantal acties die OCW kan ondernemen/overwegen:
- Schoolbesturen bewijsstukken laten bewaren, hetgeen een wijziging van de wet- en regelgeving inhoudt.
- Voor het Voortgezet Onderwijs kan OCW verkennen of het mogelijk is het risico te ondervangen door een accountantscontrole.

Bevindingen aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik (vervolg)

2. Risicoanalysemodel: verbeteracties grotendeels toereikend

Bevinding	OCW heeft voor het M&O-beleid het risicoanalyse model in 2022 ingevoerd. Eind 2023 is het model aangepast en per 1 januari 2024 is het nieuwe model in gebruik genomen. Om inzicht te verkrijgen in het effect op de kwaliteit van de risicoanalyses hebben wij bij de totstandkoming van een subsidieregeling in 2024 de risicoanalyse beoordeeld. Wij hebben hiervoor twee grote regelingen geselecteerd, namelijk de Regeling basisvaardigheden en de Regeling School en Omgeving. Bij deze twee regelingen heeft OCW de kwaliteit van de risicoanalyses naar een hoger niveau getild. Voor de belangrijkste risico's zijn de kans en impact ingeschat. Per ingeschat risico zijn de beheersmaatregelen beschreven. Per regeling is een controlebeleid opgesteld waarin de controlemaatregelen en de te nemen acties zijn beschreven. Een aandachtspunt is de onderbouwing van het te accepteren restrisico.
Risico	Het niet adequaat toepassen van een risicoanalyse kan leiden tot fouten of onzekerheden ten aanzien van de rechtmatigheid van de subsidies. **Impact** De impact van de onzekerheden in de rechtmatigheid op de jaarverantwoording van OCW schat de ADR als gemiddeld in. Op basis van een onjuiste risicoanalyse kan ten onrechte worden besloten tot het direct vaststellen van subsidies. In 2023 was de onzekerheid over de rechtmatigheid € 385 miljoen. Bij overschrijdingen van de artikelmaterialiteit dient OCW de overschrijding in de bedrijfsvoeringsparagraaf op te nemen. **Kans** De kans dat een onrechtmatigheid als gevolg van een ontoereikende risicoanalyse zich voordoet is aanwezig. De kans schat de ADR in als gemiddeld.
Handelingsperspectief	Wij adviseren OCW om het toepassen hiervan in stand te houden, de toepassing van het model te bewaken, het model te evalueren en specifieke beheersmaatregelen te treffen voor de ingeschatte restrisico's.

Bevindingen aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik (vervolg)

3. M&O-monitoring - Verbetering zet door

Bevinding	In 2023 hebben wij vastgesteld dat OCW de monitoring van M&O signalen heeft verbeterd. M&O monitoring gebeurt op basis van de centrale uitvraag naar M&O signalen bij de uitvoeringsorganisaties (DUO, DUS-I, RCE en RVO). OCW heeft met de uitvoeringsorganisaties de afspraak gemaakt om twee keer per jaar een uitvraag te doen. De centrale uitvraag is in de planning van FEZ opgenomen voor mei en oktober van dit jaar. Wij hebben vastgesteld dat er in mei 2024 een uitvraag heeft plaatsgevonden. De ontvangen M&O signalen zijn verzameld en vastgelegd in het documentatiesysteem. Wij hebben echter nog niet onderzocht welke vervolgacties OCW heeft verbonden aan de ontvangen signalen. Dit is een belangrijke vervolgstap in het M&O-beleid.
Risico	Een ontoereikende monitoring leidt tot het niet (tijdig) ontdekken van aanwijzingen van fouten of onzekerheden ten aanzien van de rechtmatigheid van subsidies. Hierdoor worden aanvullende beheersmaatregelen niet tijdig getroffen. Dit kan een ontoereikend M&O-beleid tot gevolg hebben. **Impact** De impact van de onzekerheden in de rechtmatigheid op de jaarverantwoording van OCW schat de ADR in als laag gegeven de centrale uitvraag. **Kans** De kans dat een onrechtmatigheid als gevolg van ontoereikende monitoring zich voordoet is beperkt aanwezig. De ADR schat de kans als laag in.
Handelingsperspectief	De ADR adviseert OCW om de monitoring voort te zetten en om de werking te evalueren.

Bevindingen aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik (vervolg)

4. Direct vaststellen van subsidies – Geïmplementeerde actie heeft zichtbaar effect

Bevinding	Begin 2023 koos OCW er nog voor om het direct vaststellen van een subsidie toe te passen bij subsidies met een niet laag M&O-risico. In het vierde kwartaal van 2023 heeft OCW het beleid aangepast. Sindsdien geldt de richtlijn dat subsidies boven de €125.000 met een niet-laag M&O risico niet direct mogen worden vastgesteld. OCW heeft deze richtlijn in 2024 niet op alle regelingen toegepast. Wel heeft OCW in beeld welke regelingen dit betreft en wat de verwachte financiële afwijking is. Wij hebben bij subsidies die kleiner zijn dan € 125.000 nog niet onderzocht of deze in de M&O risicoanalyse terecht als een laag risico zijn ingeschat.
Risico	Het direct vaststellen van subsidies met een niet laag risico leidt tot onzekerheden ten aanzien van de rechtmatigheid van de aangegane verplichtingen van de subsidies. **Impact** De impact van de onzekerheden in de rechtmatigheid op de jaarverantwoording van OCW schat de ADR als gemiddeld in. Op basis van een onjuiste risicoanalyse kan ten onrechte worden besloten tot het direct vaststellen van subsidies. In 2023 was de onzekerheid over de rechtmatigheid € 385 miljoen. Bij overschrijdingen van de artikelmaterialiteit dient OCW de overschrijding in de bedrijfsvoeringsparagraaf op te nemen. **Kans** De kans dat een onrechtmatigheid als gevolg van direct vaststellen zich voordoet is aanwezig, vooral omdat de wijziging niet bij alle regelingen heeft plaatsgevonden. De ADR schat de kans in als gemiddeld.
Handelingsperspectief	De ADR adviseert OCW om het toepassen van deze richtlijn voort te zetten.

Bevindingen aanpak van misbruik en oneigenlijk gebruik (vervolg)

5. Het gebruiken van ontoereikende controleverklaringen bij het vaststellen van subsidies – Stappen gezet, effect nog vast te stellen

Bevinding	Deze bevinding komt voort uit onze reviews in 2022. Toen werd vastgesteld dat de controleverklaringen bij een aantal subsidieverantwoordingen niet voldeden aan de vereisten. Wij hebben in 2023 vastgesteld dat OCW een plan van aanpak heeft opgesteld ter verbetering van het controleprotocol alsmede ter verduidelijking van de rollen en verantwoordelijkheden bij het vaststellen van de subsidie. Wij hebben nog geen werkzaamheden uitgevoerd om het effect hiervan vast te stellen.
Risico	Onjuiste verantwoordingsinformatie kan leiden tot het onrechtmatig vaststellen van een subsidie. **Impact** De rapporteringstolerantie van de stroom afgerekende voorschotten is hoog. Een geconstateerde onrechtmatigheid leidt in principe niet tot een overschrijding van de rapporteringstolerantie. De ADR schat de impact als laag in. **Kans** De kans dat een onrechtmatigheid als gevolg van een onjuiste verantwoordingsinformatie zich voordoet is aanwezig. De ADR schat de kans als laag in.
Handelingsperspectief	De ADR adviseert OCW om het plan van aanpak verder uit te werken naar procesbeschrijvingen en werkinstructies ter beoordeling van de controleverklaringen en de verantwoordingen. Daarnaast adviseren wij om een reviewbeleid op te stellen.

Autorisatiebeheer DUO belegd in de lijn, extra aandacht blijft noodzakelijk

Bevinding		Verantwoordelijke organisatieonderdeel	Weging 2022	Weging 2023	Voortgang
Autorisatiebeheer					
1	Overdracht lijn, hoge rechten en periodieke systeem-controles	DUO	●	●	↙

Projectenbeheer: procesbeschrijving

Bevinding

Dit jaar en vorig jaar lag de focus op overdracht naar de lijn van de autorisatiebeheerprocessen en het beheer van de hoge rechten op de platformen waarop de applicaties en databases draaien (de beheeraccounts).
De overdracht van de autorisatiebeheerprocessen naar de lijn is in de eerste helft van dit jaar afgerond. Het project heeft decharge gekregen, de onderdelen zijn overgedragen naar diverse organisatieonderdelen. En er is een competence center opgericht die o.a. belangrijke processen (bijv. de periodieke controles) rondom autorisaties aanstuurt.

De lopende GITC (general IT controls) onderzoeken zijn in uitvoering. Dit gaat inzicht geven in aantallen hoge rechten accounts. DUO werkt aan structurele vermindering van het aantal beheeraccounts. Ook werkt DUO aan de implementatie van een PAM (privileged access management) oplossing, hetgeen het risico van misbruik hoge rechten mitigeert. De PAM bevindt zich in de planfase.

De periodieke controles worden door DUO uitgevoerd. Systemen die geclassificeerd zijn als 'hoog' worden drie maal gecontroleerd per jaar. De response blijft tot nu toe achter bij de verwachting. Opgemerkt wordt dat de interne richtlijnen van DUO strenger zijn dan de huidige BIO voorschriften.

Weging: ● Licht ■ Gem ddeld ▲ Ernstig Voortgang: ↗ *Verslechterd* ↙ *Verbetering zichtbaar* = *Ongewijzigd*

Bevindingen Autorisatiebeheer DUO (vervolg)

Risico	Ineffectief autorisatiebeheer kan leiden tot te ruime of onjuiste verstrekking van rechten met als mogelijk gevolg ongeautoriseerde toegang tot systemen en data. **Impact** Gemiddeld. Dit kan impact hebben op de beschikbaarheid, vertrouwelijkheid en integriteit van de data. **Kans** De kans achten we laag gezien de afname in beheeraccounts die DUO de afgelopen jaar heeft gerealiseerd. Daarnaast vindt logging en monitoring plaats op kritische processen.
Handelingsperspectief	Geautomatiseerde oplossingen als PAM en wachtwoordkluizen, SDN (software defined networking, hetgeen micro segmentatie van het netwerk mogelijk maakt), in aanvulling op de RBAC-oplossing, kunnen helpen in control te komen op de beheeraccounts. Hiermee is in 2024 gestart. We adviseren deze trajecten daar waar mogelijk te bespoedigen.

Bevindingen IT Beheer DUO

Bevinding		Verantwoordelijke organisatieonderdeel	Weging 2022	Weging 2023	Voortgang
IT beheer & PDCA voor IB					
1	Hoog aantal niet-effectieve beheersingsmaatregelen en verbetering PDCA cyclus	DUO	●	●	↙

Projectenbeheer: procesbeschrijving

Bevinding

De jaarlijkse GITC (general IT controls) onderzoeken zijn in uitvoering. Deze gaan inzicht geven in het aantal openstaande GITC bevindingen (ineffectieve beheersingsmaatregelen). Op basis van DUO's interne rapportage stellen wij vast dat de daling van het aantal openstaande bevindingen ook in 2024 doorzet. Het gebruikersbeheer en het beheer van het SAP-systeem blijft achter.

Voor het verbeteren van de PDCA-cyclus (plan-do-check-act) is in 2023 een architectuurontwerp opgesteld voor compliance management en is het beleid geactualiseerd. Implementatie vindt plaats in 2024 met als belangrijk onderdeel de Governance, Risk & Compliance tool (GRC-tool). Vooralsnog zijn alleen de beheersingsmaatregelen voor DigiD in scope. Het ontbreken van een koppeling naar de CMDB (configuratie management database) maakt het moeilijk inzicht te krijgen in de mate van risicobeheersing van een applicatie/systeem. Daarnaast lijkt de gekozen werkwijze zeer arbeidsintensief, hetgeen op weerstand kan stuiten bij de eerste lijn.

Weging: ● Licht ■ Gem ddeld ▲ Ernstig

Voortgang: ↗ *Verslechterd* ↙ *Verbetering zichtbaar* = *Ongewijzigd*

Bevindingen IT Beheer DUO (vervolg)

Risico

Ineffectieve informatiebeveiliging en beheersingsmaatregelen maken het IT-landschap van DUO kwetsbaar.

Impact
Gemiddeld. Dit kan impact hebben op de beschikbaarheid, vertrouwelijkheid en integriteit van de data.

Kans
We achten de kans laag. Er zijn mitigerende maatregelen geïmplementeerd als logging en monitoring op kritische processen. Daarnaast maken implementatie van extra tooling als PAM (privileged access management) en SDN (software defined networking) en simplificatie van het IT landschap (alle maatwerk applicaties gaan over naar het containerplatform OpenShift) het IT landschap beter beheersbaar.

Mede door deze verbeteringen zien we nu drie jaar op rij een afname in het aantal bevindingen uit de GITC-onderzoeken.

Handelings perspectief

Geautomatiseerde oplossingen als PAM en wachtwoordkluizen, SDN (software defined networking, hetgeen micro segmentatie van het netwerk mogelijk maakt) helpen bij het mitigeren van risico's op het misbruik van accounts met hoge rechten.

Een goede PDCA-cyclus helpt DUO structureel de beheersing te verbeteren. We adviseren DUO de gekozen oplossingsrichting (GRC tool) kritisch tussentijds te evalueren op bijdrage aan de hoger liggende doelen en praktische toepasbaarheid.

2 Aandachtspunten in het beheer

Aanvang gemaakt met strategische risicoanalyse 20

Aanvang maken met operationele risicoanalyse 21

Proces opstellen financieel verantwoorden onderwijsvolgers kwetsbaar 22

Onderbouwing prestatieverklaringen blijft aandachtspunt 23

Bewaken volledigheid verplichtingen administratie is lastig door ontbreken aansluiting met de inkoopadministratie 24

Administratie projectfinanciering en omzet beheersmatig kwetsbaar 25

Huidige inrichting urenadministratie zorgt voor onnauwkeurigheden 26

Frauderisico wijzigen bankrekeningnummers bij uitvoerings-organisatie toch nog niet afgedekt 27

Verantwoorden van negatieve bijstellingen verplichtingen vraagt voorbereiding 28

Niet juist gebruik van kostensoorten inhuur personeel in onderzoek door OCW 29

Het nieuwe proces van het opstellen en uitvoeren van steekproef-plannen subsidies vraagt aandacht 30

Aanvang gemaakt met strategische risicoanalyse

Bevinding	OCW heeft onlangs een aanvang gemaakt met het uitvoeren van een strategische risicoanalyse. De ADR is positief over deze ontwikkeling waarmee OCW op een gestructureerde wijze verder in control kan komen. OCW zal hierbij in de verdere uitwerking aandacht besteden aan de borging van deze strategische risico's door verantwoordelijkheden, beheersmaatregelen en monitoring aan deze risico's te gaan koppelen. De ADR zal de verdere uitwerking nog nader onderzoeken.
Risico	OCW kan overvallen worden door gebeurtenissen waarvoor maatregelen vooraf mogelijk zijn.
Handelingsperspectief	Zet het ingegane ontwikkeltraject voort zodat de strategische risicobeheersing en het verantwoorden daarover vast onderdeel is van de governance binnen OCW. Maak voor het beheersen van de geprioriteerde strategische risico's gebruik van de PDCA-cyclus.

Aanvang maken met operationele risicoanalyse

Aandachtspunt	OCW heeft een aanvang gemaakt met het inrichten van (strategisch) risicomanagement. In aanvulling hierop vragen wij ook aandacht voor het uitvoeren van een tactische / operationele risicoanalyse op het gebied van financieel en materieel beheer. Het betreft hier operationele-, fraude-, compliance, IT- en verslaggevingsrisico's.
Risico	OCW heeft geen actueel inzicht in de effectieve werking van de interne beheersing in de financieel en materieel beheer processen.
Handelingsperspectief	Maak een aanvang met het uitvoeren van een gestructureerde operationele risicoanalyse op het gebied van financieel en materieel beheer. Maak voor het beheersen van de geprioriteerde operationele risico's gebruik van de bestaande planning- en control cyclus.

Proces opstellen financieel verantwoorden onderwijsvolgers is kwetsbaar

Bevinding

Voor het financieel verantwoorden van uitgaven, ontvangsten en vorderingen uit het onderwijsvolgerssysteem wordt een complex proces gevolgd. Vanuit de primaire applicaties (waaronder SFS) is geen directe interface naar de financiële administratie. Hierdoor zijn verschillende handmatige exports van gegevens uit de primaire applicaties nodig. Deze worden met behulp van statuscodes en formulebladen in Excel geaggregeerd tot de te verantwoorden bedragen per werkbudget en grootboekrekening.

Het proces is arbeidsintensief, foutgevoelig en leunt sterk op de kennis, kunde en capaciteit van enkele personen van de afdeling programmagelden administratie.

OCW heeft aangegeven dat aan bovenstaande gepaste aandacht wordt gegeven. Tot op heden is het proces nog niet gewijzigd.

Risico

Dit proces zorgt voor een verhoogde kans op fouten in de financiële verantwoording (Ontvangsten/Uitgaven/Saldibalans).

Deze bevinding wordt nog belangrijker door de wijzigingen in wetgeving vanaf 1 januari 2025. Bij onvoldoende voortgang kunnen wij de bevinding over 2024 zwaarder prioriteren dan over 2023.

Handelingsperspectief

Wij adviseren te onderzoeken hoe dit proces beter en efficiënter kan worden ingericht en daarbij kritisch te kijken naar de interne beheersing.

Aantoonbaarheid onderbouwing prestatieverklaringen blijft aandachtspunt

Bevinding	Uit onze controles in 2022, 2023 en 2024 blijkt dat de beoordeling van facturen aan de hand van de overeenkomst en het vaststellen of het gefactureerde is geleverd onvoldoende worden vastgelegd in de administratie.
Risico	Wanneer de prestatielevering niet kan worden aangetoond leidt dit tot een onzekerheid over de rechtmatigheid en de getrouwheid van de betaling. Verder is het risico dat facturen worden betaald terwijl de betreffende prestatie kwalitatief of kwantitatief niet (geheel) conform overeenkomst / contract is geleverd.
Handelingsperspectief	Wij adviseren om vooraf bij de inkoop duidelijke afspraken met leveranciers en medewerkers te maken over te verkrijgen prestatiebewijzen dan wel over de inrichting van het proces rondom de vaststelling van de prestatie. Bij het afsluiten van een overeenkomst met de leverancier worden afspraken gemaakt over de op te leveren producten of diensten, de prijs, hoe de leverancier kan aantonen dat de gefactureerde prestatie daadwerkelijk geleverd is en hoe de prestatieverklaarder dat kan controleren. Verder adviseren wij om de onderbouwing van de prestatieverklaring inzichtelijk vast te leggen en te documenteren. De hiervoor door FEZ opgestelde instructie is een goed uitgangspunt.

Bewaken volledigheid verplichtingenadministratie is lastig door ontbreken aansluiting met de inkoopadministratie

Bevinding	Er is geen koppeling tussen de verplichtingenadministraties en de door IUC-Noord bijgehouden inkoop administratie (CTM). Deze koppeling is belangrijk voor het bewaken van de volledigheid van de verplichtingenadministratie. OCW is gestart met het "Verbeterprogramma optimalisatie inkoop- en betaalketen". Periodiek wordt een ketenoverleg gehouden met alle dienstonderdelen van OCW. Deze koppeling is hierbij een van de onderwerpen.
Risico	Het risico is dat de verantwoorde aangegane verplichtingen niet volledig zijn.
Handelingsperspectief	Zorg voor een betrouwbare aansluiting tussen beide administraties zodat de volledigheid van de verantwoorde verplichtingen is geborgd. Voor OCW contracten wordt op dit moment een (tijdelijke) arbeidsintensieve werkwijze voor het bijhouden van de maximale waarde gehanteerd die op dit moment toereikend is.

Administratie van de projectfinanciering en omzet beheersmatig kwetsbaar

Bevinding	Voor de registratie van de ontvangsten en de vaststelling van de omzet maakt DUO gebruik van een Excel sheet die het 'claimoverzicht' wordt genoemd. Het gebruik van een spreadsheet voor het voeren van een registratie is beheersmatig kwetsbaar.
Risico	De registratie van de ontvangsten en de omzet is kwetsbaar voor fouten, verlies en ongeautoriseerde mutaties.
Handelingsperspectief	Onderzoek of het 'claimoverzicht' kan worden geïntegreerd in SAP of kan worden vervangen door een andere geautomatiseerde oplossing.

Huidige inrichting urenadministratie zorgt voor onnauwkeurigheden

Bevinding	Op projecten geschreven uren worden niet (wekelijks) door de projectleider gecontroleerd en geautoriseerd. Het gevolg is dat de geactiveerde projecturen, verantwoorde beleidsuren en doorbelaste uren aan klanten minder nauwkeurig zijn. Potentiële grote afwijkingen in de urenadministratie worden intern gesignaleerd door extra afstemming maar dit ondervangt niet de ontbrekende controle en autorisatie door de projectleider. In de huidige situatie zonder controleverklaring bij de verantwoording van DUO geldt een hoge materialiteit. Hierdoor levert de ontbrekende maatregel nu geen problemen op voor de controleverklaring bij de jaarrekening van OCW. Er ontstaan wel problemen wanneer een separate controleverklaring met een lagere materialiteit bij de verantwoording van DUO nodig is of de sturingsbehoefte verandert.
Risico	Verschuivingsgevaar tussen omzetcategorieën doordat de uren minder nauwkeurig worden verantwoord.
Handelingsperspectief	Wij adviseren om de op een project geschreven uren wekelijks door de projectleider te laten controleren en autoriseren.

Frauderisico; wijzigen bankrekeningnummers bij uitvoeringsorganisatie toch nog niet afgedekt

Bevinding	In een onderdeel van het betaalproces bij een uitvoeringsorganisatie die voor OCW werkt bestaat een frauderisico. In het auditrapport 2021 hebben wij voor het eerst aandacht gevraagd voor dit risico. OCW geeft aan dat vanaf 1 oktober 2023 een beheersmaatregel is getroffen in de vorm van een controle of bankrekeningnummer en tenaamstelling bij elkaar horen. Nader onderzoek heeft aangetoond dat de implementatie van deze maatregel het risico niet heeft weggenomen omdat het risico zich eerder in het proces al kan voordoen.
Risico	Er kan onrechtmatig geld aan OCW worden onttrokken.
Handelingsperspectief	Maak afspraken met de uitvoeringsorganisaties over een structurele en adequate oplossing om het frauderisico te mitigeren.

Verantwoorden van negatieve bijstellingen van verplichtingen vraagt voorbereiding

Aandachtspunt	Voor de getrouwe verantwoording van negatieve bijstellingen van verplichtingen in het jaarverslag is een door OCW opgesteld overzicht noodzakelijk met de negatieve bijstellingen per artikel. Dit overzicht moet voldaan aan de vereisten van de Rijksbegrotingsvoorschriften 2025. Hierbij zijn twee complicaties. De eerste complicatie is de wijze van boeken van de mutaties (o.a. bekostiging en subsidies) uit de subadministratie SAP PG naar de hoofdadministratie SAP 3F. Hierdoor komen er ten onrechte negatieve verplichtingen in de verantwoording. Deze dient hiervoor gecorrigeerd te worden. De tweede complicatie is het maken van onderscheid tussen negatieve bijstellingen op verplichtingen uit voorgaande jaren en de bijstellingen binnen hetzelfde boekjaar. Deze laatste hoeven niet verantwoord te worden als negatieve bijstelling.
Risico	Door een negatieve bijstelling van een verplichting over de jaargrens heen wordt de budgetruimte voor het aangaan van verplichtingen groter. Dit is in strijd met het budgetrecht van de Tweede en Eerste Kamer. Overschrijding van de budgetruimte heeft een onrechtmatigheid van de aangegane verplichtingen tot gevolg. Daarnaast heeft het niet juist of volledig verantwoorden van de negatieve bijstellingen van verplichtingen een getrouwheidsfout tot gevolg.
Handelingsperspectief	Tref voorbereidingen om het juiste bedrag van negatieve bijstellingen te verantwoorden. Corrigeer de verantwoording van de negatieve bijstellingen als gevolg van de wijze van boeken van SAP PG naar 3F. Maak per artikel selecties van de negatieve bijstellingen en ga na welke betrekking hebben op een voorgaand jaar en neem deze op in de verantwoording.

Niet juist gebruik van kostensoorten inhuur personeel in onderzoek door OCW

Aandachtspunt	OCW heeft gedurende 2024 zelf vastgesteld dat de comptabele voorschriften voor het boeken op de kostensoorten voor externe inhuur, inbesteding en uitbesteding niet altijd juist worden toegepast. Er wordt op verkeerde kostensoorten geboekt. OCW heeft hiernaar een onderzoek ingesteld en treft maatregelen om het niet juist boeken te corrigeren en in de toekomst de juistheid en volledigheid per kostensoort te borgen.
Risico	Door het op de verkeerde kostensoorten boeken is er geen betrouwbaar inzicht in de omvang van de externe inhuur. Met gevolg is geen juiste verantwoording van het voldoen aan de 'Roemer-norm'. Deze norm houdt in dat de externe inhuur maximaal 10% van de totale personeelskosten mag bedragen. Over deze specifieke norm wordt in het jaarverslag van OCW expliciet verantwoording afgelegd.
Handelingsperspectief	Stel een duidelijke instructie op voor het boeken op de juiste personele kostensoorten. Voer een periodieke controle uit op naleving van deze instructie.

Het nieuwe proces van het opstellen en uitvoeren van steekproefplannen subsidies vraagt aandacht

Aandachtspunt	OCW heeft het beleid voor het direct vaststellen van subsidies gewijzigd. Hierdoor zijn er meer subsidieregelingen waarbij niet direct wordt vastgesteld. In deze situatie wordt een voorschot geboekt en volgt later de vaststelling van de subsidie. Vóór de vaststelling dient door OCW gecontroleerd te worden of aan de subsidievoorwaarden is voldaan. Hiervoor wordt veelal verwezen naar een nog op te stellen steekproefplan.
Risico	Als de opzet van de steekproefplannen, de uitvoering of de evaluatie daarvan kwalitatief niet voldoende is, dan ontstaat er een onzekerheid ten aanzien van de rechtmatigheid van de afgerekende voorschotten. Als het steekproefplan niet is opgesteld voor publicatie van een regeling bestaat het risico dat: • De werkzaamheden voor het opstellen van het steekproefplan worden niet door deskundige personen uitgevoerd; • De plannen sluiten inhoudelijk niet aan op de subsidieregeling; • De opzet van de steekproef is niet juist; • De uitvoering van de steekproef of de evaluatie van de uitkomsten voldoet niet of is niet voldoende gedocumenteerd; • Er is niet voldoende deskundige capaciteit om de steekproef plannen uit te voeren en te evalueren.
Handelingsperspectief	Stel de steekproefplannen tijdig op. Zorg voor deskundig personeel door opleiding of inhuur. Regel tijdig (uitvoerings)capaciteit. Borg een goede documentatie van de uitvoering en evaluatie.

3 Centrale beheeronderwerpen

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG): Privacy by design en Default in opstart, aandacht noodzakelijk voor controle uitvoering DPIA-maatregelen 32

Implementatie NIS2 en Cyberbeveligingswet, impactanalyse in uitvoering 33

Herstel en Veerkrachtplan (HVP): tweede betaalverzoek in voorbereiding 34

Duurzaamheid: inventariserend onderzoek door ADR uitgevoerd 36

AVG: Privacy by design en Default in opstart, aandacht noodzakelijk voor controle uitvoering DPIA-maatregelen

Rijksbreed AVG onderzoek

De rijksoverheid verwerkt bij de uitvoering van haar publieke taken grote hoeveelheden persoonsgegevens van burgers. Zij draagt daarom een grote verantwoordelijkheid om deze gegevens op een gepaste manier te behandelen en te beschermen. Sinds de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op 25 mei 2018 van kracht is geworden, werkt de rijksoverheid gestaag aan implementatie en naleving. Een tekort aan privacybescherming kan nadelige gevolgen hebben voor de persoonlijke levenssfeer van de burger door identiteitsdiefstal, openbaarmaking en/of misbruik van hun persoonlijke gegevens met alle mogelijke gevolgen van dien.

Uit rijksbrede AVG-onderzoeken van de ADR in 2019, 2020 en 2022 bleek de implementatie en naleving daarvan nog een uitdaging, hoewel de Rijksoverheid de laatste jaren heeft gewerkt aan een hoger volwassenheidsniveau. De ADR voert op verzoek van CIO-Rijk namens de leden van het CIO-beraad in 2024 opnieuw een rijksbreed AVG-onderzoek uit met als aandachtspunten de inrichting en implementatie van privacy by design & default (privacywaarborgen als standaard functionaliteit in nieuwe IT-voorzieningen), de monitoring en opvolging van de resultaten uit Data Protection Impact Assessments (DPIA's - maatregelen om de geconstateerde privacyrisico's bij de verwerking van persoonsgegevens te mitigeren). Het onderzoek resulteert in departementale deelrapporten en een geaggregeerd overkoepelend rapport van de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek alsmede aangetroffen goede voorbeelden voor de interdepartementale ontwikkeling en samenwerking.

Voor het departement OCW valt op dat:
- Het privacybeleid van OCW (2018) ondanks eerdere aanbevelingen van de ADR in 2022, anno 2024 nog niet is geactualiseerd;
- (Opgestelde) documentatie betreffende uitgangspunten en maatregelen privacy by design & default nog in ontwikkeling en/of nog niet in gebruik is;
- Door middel van een steekproef is vastgesteld dat bij de geselecteerde DPIA-verplichte verwerkingen een DPIA is uitgevoerd conform het rijksbrede format. De privacyrisico's en de noodzakelijk te treffen maatregelen zijn hierin beschreven;
- Niet kan worden aangetoond of de noodzakelijke DPIA-maatregelen al dan niet zijn uitgevoerd. Hierdoor is het onbekend of de geconstateerde privacyrisico's uit de DPIA's afdoende zijn gemitigeerd;
- Met behulp van een DPIA-register wordt het tijdige herziening van DPIA's bewaakt.

- *Privacybeleid (2018) niet geactualiseerd, eigen privacy by design & default beleid nog in ontwikkeling;*
- *De PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) voor privacy wordt niet volledig doorlopen.*

Implementatie NIS2 en Cyberbeveiligingswet; impactanalyse in uitvoering

NIS2 en Cyberbeveiligingswet

De *Network and Information Security Directive* (NIS2) is een EU-richtlijn die gericht is op het creëren van een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Europese Unie. De richtlijn wordt momenteel omgezet in nationale wetgeving: de cyberbeveiligingswet. Deze wet gaat gelden voor de meeste organisaties van de rijksoverheid en bevat een zorg- en meldplicht, die strikte eisen aan de leden van het bestuur van de organisaties stelt. Naar verwachting wordt de cyberbeveiligingswet in de loop van 2025 van kracht.

Van de rijksoverheid mag worden verwacht dat ze zorgt voor het naleven van deze wet zodat de overheid weerbaar is tegen cyberrisico's die de verwerking van gevoelige informatie en de voorbeeldfunctie van de rijksoverheid met zich meebrengen. Het niet naleven kan leiden tot (ernstige) verstoringen van de dienstverlening, imagoschade en verminderd vertrouwen van burgers in de Rijksoverheid. De overheid kan sancties, waaronder bestuurlijke boetes, opleggen op die organisaties die zich niet aan deze regels houden. Het is daarom van belang tijdig inzichtelijk te maken aan welke eisen (nog niet volledig) wordt voldaan en waar nodig aanvullende maatregelen te treffen.

Voor departement OCW, valt op dat:

- Er een impact–analyse loopt, met als doel inzichtelijk te maken welke inspanning de organisatie moet leveren om te kunnen voldoen aan de NIS2 richtlijn en hoeveel tijd en middelen dit kost;

- Er capaciteit/budget beschikbaar is om de noodzakelijke activiteiten uit te voeren om te kunnen voldoen aan de NIS2 richtlijn;

- De NIS2 richtlijn wordt besproken op bestuursniveau.

- *Programma is opgestart*
- *Doelen zijn opgesteld, maar moeten nog door stuurgroep worden bekrachtigd*
- *Verwachte datum afronding GAP-assessment is eind oktober 2024, met zo nodig een uitloop in november 2024*

Herstel en Veerkracht Plan (HVP), tweede betaalverzoek in voorbereiding

Tweede betaalverzoek herstel- en veerkrachtplan vraagt om een overtuigende onderbouwing

De Europese Herstel- en Veerkrachtfaciliteit is bedoeld om de Europese economie duurzamer, digitaler en veerkrachtiger te maken na de COVID-19 pandemie. In 2022 heeft de Raad van de Europese Unie (EU) het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan (HVP) voor duurzaam economisch herstel goedgekeurd.

Op dit moment bereidt OCW zich in samenwerking met de programmadirectie HVP van het ministerie van Financiën voor op de indiening van het tweede betaalverzoek. Dit heeft een omvang van EUR 1,19 miljard. In dit betaalverzoek is één doelstelling (nummer 104) van OCW opgenomen.

Het betaalverzoek wordt eind 2024 via het ministerie van Financiën ingezonden naar de Europese Commissie.

Voorafgaand hieraan onderzoekt de ADR de met het betaalverzoek samenhangende mijlpalen en doelen. Dit onderzoek is inclusief het door de EU vereiste financieel beheer op specifieke aspecten zoals fraude, corruptie, belangenverstrengeling en dubbele financiering.

Wij beoordelen ook de voortgang van de verbeterpunten zoals die door de departementen zijn aangegeven bij het eerste betaalverzoek.

Herstel en Veerkracht Plan (vervolg)

Bij het onderzoek naar het betaalverzoek 2 (alle ministeries) komt een aantal aandachtspunten naar voren:

Ten eerste betreft dit het gebruik van de door de EU aangereikte hulpdocumenten, zoals de guidance notes, templates en de checklists voor de key requirements;

Een tweede aandachtspunt betreft het centraal inzichtelijk kunnen maken van informatie over de eindbegunstigde onder andere met behulp van data-analyse.

Ook het tijdig en goed beoordelen en testen door de 1e en 2e lijn van de mijlpalen en doelen is een aandachtspunt. Dit omvat ook de eisen aan financieel beheer.

Ten slotte vraagt het concreet uitvoering geven aan de in de beheerverklaring beschreven acties aandacht.

OCW: HVP doelstelling 104: Steun aan scholen in het primair en voortgezet onderwijs om nieuwkomers extra te ondersteunen.

<u>Stand eerste betaalverzoek:</u>
OCW heeft aangegeven dat de doelstelling behaald is. Wij gaan de aanvullend ontvangen documentatie nog beoordelen.

<u>Stand tweede betaalverzoek:</u>
De doelstelling is volgens OCW behaald. Voor de onderbouwing van het aantal scholen dat financiering heeft ontvangen doet de ADR een steekproef van 30 scholen op de bewijsstukken van OCW. De bewijsstukken zijn opgevraagd en zullen op basis van een planning bij de ADR worden aangeleverd.

Duurzaamheid; inventariserend onderzoek door ADR uitgevoerd

Veel informatie over verschillende duurzaamheidsonderwerpen, verspreid over diverse reeds bestaande rapportages en gedeeltelijk te relateren aan Europese standaarden

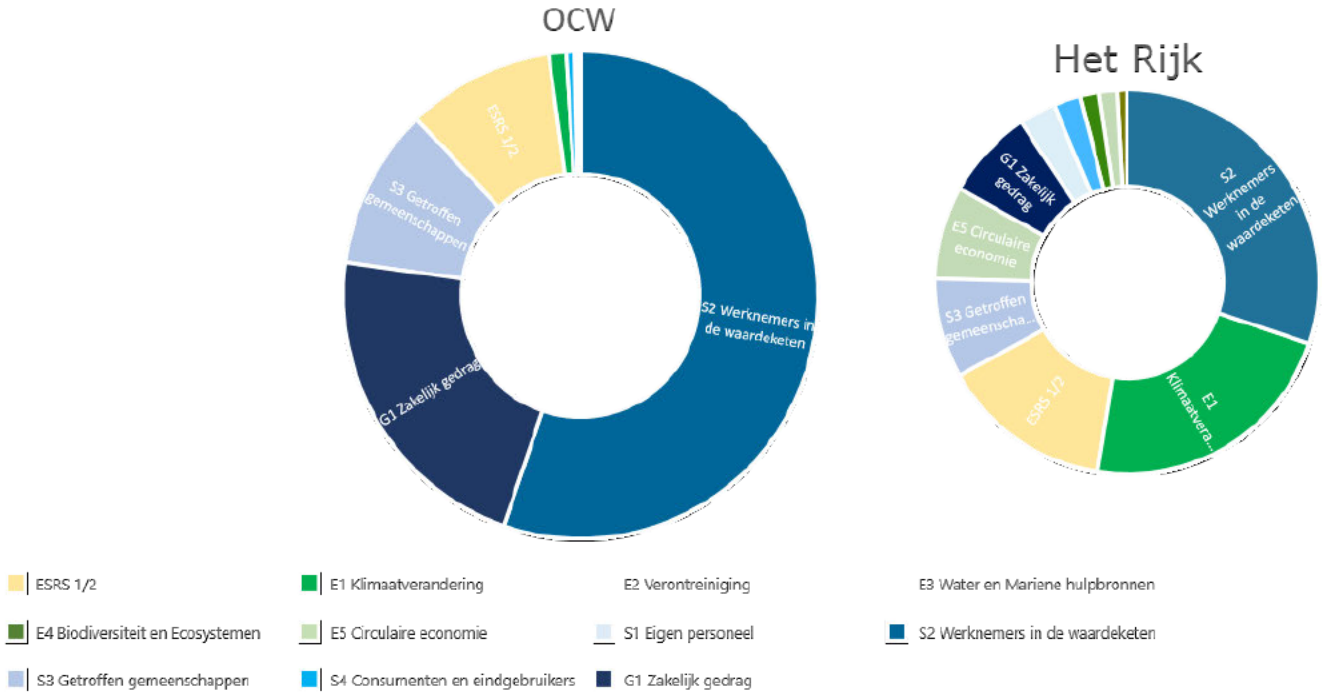
Op grond van de *Corporate Sustainability Reporting Directive* (CSRD) zijn vanaf 2024 steeds meer bedrijven verplicht te rapporteren over hun impact op mens en klimaat. Om meer zicht te krijgen op de huidige diversiteit in duurzaamheidsverslaggeving en een beter beeld te vormen over het benodigde ontwikkelpad naar effectieve en efficiënte duurzaamheidsverslaggeving binnen het rijk, voert de ADR in 2024 een inventariserend onderzoek uit.

In dit interim-auditrapport presenteren wij het eerste deel van het onderzoek: over welke duurzaamheidsonderwerpen momenteel reeds informatie wordt verschaft. In de komende maanden zullen we de werkwijze en organisatie van de duurzaamheidsinformatie in beeld brengen.

Voor departement OCW, valt het volgende op:

- Departementale resultaten zijn vergeleken met de beleidsvelden van het departement. OCW zal naar onze verwachting voornamelijk informatie publiceren over S2 (en S3 en S4 , afhankelijk van de definitie).
- Uit de resultaten blijkt dat de nadruk ligt op S2, G1 en S3, hetgeen overeenkomt met de beleidsvelden van OCW.
- Termen met veel hits: Opleiding, Cultuur, Veiligheid, Gemeenschap.
- Termen met weinig hits: Bescherming kinderen, Klimaatimpact, Culturele rechten.
- Weinig tot geen informatie over de milieuonderwerpen (E). Invloed van milieu op de beleidsterreinen wordt daarmee wellicht onderbelicht.
- Veel meer hits op ‘zakelijk gedrag’ dan andere departementen. De hits in deze categorie betreffen met name “Cultuur”.

Duurzaamheid

Bijlage: Verantwoording interim-auditrapport

In dit rapport doen wij tussentijds verslag van de belangrijkste uitkomsten van de werkzaamheden van onze wettelijke taak over de eerste maanden van 2024 voor begrotingshoofdstuk VIII Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wij verrichten deze werkzaamheden als interne auditdienst van het Rijk conform artikel 6 van het Besluit ADR. Daarbij wordt aangetekend dat onze onderzoeken zich in wisselende stadia van uitvoering bevinden.

Onze interim-bevindingen geven geen volledig tussentijds beeld van de stand van zaken, maar zijn afhankelijk van de bij elk departement passende mix van procesgerichte en cijfermatige controles voor zover deze op dit moment zijn uitgevoerd en geëvalueerd.

Onze definitieve bevindingen, die in maart 2025 worden gerapporteerd in het auditrapport 2024, kunnen daarom afwijken van onze tussentijdse uitkomsten.

In dit interim-auditrapport willen wij met name bevindingen en risico's signaleren die de aandacht behoeven zodat in 2024 nog maatregelen ter verbetering kunnen worden getroffen. Wij focussen ons daarbij op de bevindingen in het beheer. In dit interim-auditrapport melden we ook eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij tot dusverre op basis van onze controlewerkzaamheden hebben geïdentificeerd.

Onze controle is gericht op het verstrekken van een oordeel bij de financiële overzichten over het gehele jaar 2024. Wij betrekken hierbij de interne beheersing die voor het opstellen van de financiële overzichten van belang is. Wij geven geen oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing.

Doel en doelgroepen

Dit interim-auditrapport is opgesteld voor de minister, de staatssecretaris en de secretaris-generaal van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en wordt tevens verstrekt aan de leden van het audit committee, de directeur Financieel-Economische Zaken en de Algemene Rekenkamer.

De Auditdienst Rijk is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De voorschriften uit de Wet open overheid (WOO) gelden voor openbaarmaking van dit rapport. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de Auditdienst Rijk uitgebrachte rapporten.

Ondertekening

Plaats: Den Haag

Datum: 6 november 2024

Handtekening:

Colofon

Interim-auditrapport 2024
ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII)

Datum
6 november 2024

Kenmerk
2024-0000476454

Auditdienst Rijk
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag